

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку і
аудиту
протокол № 1 від 15.09.2023 р

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК СИЛАБУС

2023/2024 навч. рр.

Галузь знань	– 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	– 071 Облік і оподаткування
Освітні програми	– Облік, аудит та оподаткування
Освітній рівень	– перший рівень (бакалавр)
Цикл підготовки	професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 3
Семестр	2
Сторінка курсу в MOODLE	https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=11504
Лектор курсу	- Тройнікова Олена Миколаївна (канд. економ. наук, доцент)
Профайл викладача	- https://kart.edu.ua/people/spivrobotniki-kafedri-ud-i-kf/page/2
Контакти викладача (e-mail)	- troinikova@kart.edu.ua
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516 Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Управлінський облік – засіб досягнення підприємством високого економічного результату своєї діяльності. Воно не зводиться лише до зниження витрат, а поширюється на всі елементи управління.

Основними цілями вивчення дисципліни «Управлінський облік» є: приведення у відповідність теоретичних знань основних аспектів управління витратами на підприємстві; набути необхідних практичних знань у питаннях прогнозування та поточного планування витрат; визначення витрат на стадіях життєвого циклу продукції; висвітлити особливості застосування сучасних методів управління витратами.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК07 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці

СК5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК8 Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів

СК10 Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

програмні результати навчання (ПР):

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Управлінський облік – засіб досягнення підприємством високого економічного результату своєї діяльності. Воно не зводиться лише до зниження витрат, а поширюється на всі елементи управління. Управління витратами – це окрема ланка менеджменту і економіки, що поєднує в собі елементи операційного та фінансового менеджменту з метою оптимізації витрат та

забезпечення максимізації добробуту власників підприємства.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії.

Організація навчання

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних тем, що супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів передбачає працю з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, статистичними матеріалами.

Теми курсу

Кожна тема побудована так, щоб активізувати пізнавальну діяльність здобувача вищої освіти.

Тема 1. Зміст управлінського обліку на підприємстві

Управлінський облік – це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління ним. Метою управлінського обліку є надання корисної інформації керівництву підприємства для прийняття зв'язаних управлінських рішень.

Тема 2. Класифікація витрат на виробництво

Управлінський облік умовно можна розподілити на дві частини:

а) накопичення витрат – витрати групуються за однорідними елементами; б) віднесення витрат – витрати відносяться до об'єктів витрат.

Тема 3. Прогнозування планування витрат

Планування витрат на перспективу в залежності від зміни умов хз формування

Тема 4. Формування витрат за місцями і центрами відповідальності

Основною ознакою розподілу витрат для загальної класифікації є місце появи витрат і відношення витрат до різних сфер діяльності підприємства.

Тема 5. Калькулювання собівартості продукції

Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) – сукупність прийомів і способів, що забезпечують обчислення в грошовому вираженні собівартості одиниці окремих видів виробленої підприємством продукції (робіт, послуг) у розрізі статей витрат

Тема 6. Управлінський облік в процесі виробництва Моделі поведінки витрат

Під поведінкою витрат розуміють характер реагування витрат на зміни в діяльності підприємства. Зміни у складі та величині витрат відбуваються під впливом певних подій та операцій, що мають місце в процесі господарської діяльності

Тема 7. Облік витрат на виробництві.

Обліком витрат є відображення на рахунках бухгалтерського обліку витрат понесених підприємством протягом певного періоду і пов'язаних з процесами постачання, виробництва та реалізації для формування собівартості продукції, робіт, послуг.

Тема 8. Аналіз витрат.

До основних методів аналізу витрат можна віднести наступні:

технічний аналіз; аналіз рахунків; метод вищої-нижчої точки; метод візуального пристосування; регресійний аналіз (метод найменших квадратів)

Тема 9. Аналіз системи Витрати-

Випуск-Прибуток.

Враховуючи постійне зростання конкуренції на споживчому ринку, велика увага приділяється вивченню взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва і реалізації продукції, а також джерел формування прибутку.

Тема 10. Контроль в управлінні витратами.

Одним з найважливіших питань щодо організації управлінського обліку є визначення взаємозв'язку рахунків управлінського обліку та плану рахунків фінансового обліку

Тема 11. Напрямки мінімізації витрат.

Постійний моніторинг (спостереження) за процесами, які відбуваються на підприємстві в режимі реального часу з метою складання оперативних звітів про результати роботи підприємства за короткі проміжки часу та порівняння цільових результатів з фактично досягнутими

Тема 12. Бюджетне шанування.

Особливе місце в системі методів планування посідає бюджетування – процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів.

Тема 13. Оптимізація системи управління витратами.

Для оцінки ефективності роботи підрозділів та правильності складання бюджетів має проводитися аналіз відхилень фактичних результатів від планових.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	Виконай
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<https://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, надякими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)
- 2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
- 3 <https://uz.gov.ua/> (Офіційний сайт Укрзалізниці);
- 4 <https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України)

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань здобувачів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-%20kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 семестр
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5

Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.